

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра ЕКСТРЕНОЇ ТА НЕВІДКЛАДНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ,
ОРТОПЕДІЇ ТА ТРАВМАТОЛОГІЇ

Навчальний рік 2026-2027

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«ЕКСТРЕМАЛЬНА МЕДИЦИНА»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компотнент Вибірковий

Форма здобуття освіти Очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
(шифр і назвагалузізнань)

Спеціальність 221 «Стоматологія»
(шифр і назваспеціальності)

Освітньо-професійна програма «Стоматологія»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс V

Силабус освітнього компоненту розглянуто на засіданні кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології

Протокол від
«28» червня 2022 року № 20

Завідувач кафедри

Березка М.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено профільною комісією з проблем професійної підготовки стоматологічного профілю

Протокол від
«30» червня 2022 року № 5
Голова

Рuzін Г.П.
(підпис) (прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Григорук Вікторія Володимирівна, доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, доцент, кандидат медичних наук.
(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Березка Микола Іванович – завідувач кафедрою екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, доктор медичних наук, професор
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0675750303
Корпоративна пошта викладача	mi.berezka@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Литовченко Віктор Олексійович – професор кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, доктор мед наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0679135674
Корпоративна пошта викладача	vo.lytovchenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Бітчук Микола Денисович – завуч кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук, доцент
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	анестезіологія, медицина невідкладних станів, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0673677219
Корпоративна пошта викладача	md.bitchuk@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Григорук Вікторія Володимирівна – доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0997709972
Корпоративна пошта викладача	vv.hryhoruk@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Власенко В'ячеслав Григорович – доцент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ ,

	https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0505940926
Корпоративна пошта викладача	vh.vlasenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Гарячий Євгеній Владиславович – асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyikafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0506288688
Корпоративна пошта викладача	yv.hariachyi@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Власенко Дмитро Вячеславович, асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyikafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0633633332
Корпоративна пошта викладача	dv.vlasenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Іванов Олексій Миколайович, асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyikafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0679048089
Корпоративна пошта викладача	om.ivanov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Кучеренко Богдан Юрійович, асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології,
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyikafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0683931688
Корпоративна пошта викладача	b.kucherenko@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Рамі Аль Масрі А.Ф., асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті	ортопедія і травматологія, медицина невідкладних станів, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-

університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyikafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0638233917
Корпоративна пошта викладача	am.rami@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Лапшин Дмитро Вячеславович, асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyikafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0506815424
Корпоративна пошта викладача	dv.lapshyn@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Спесивий Ігор Іванович, асистент кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, кандидат медичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	ортопедія і травматологія, https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyikafedra-ekstrenoyi-ta-nevidkladnoyi-medychnoyi-dopomogy-ortopediyi-ta-travmatologiyi/ , https://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=54 , https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=2871
Контактний телефон	0958535311
Корпоративна пошта викладача	ii.spesyvyi@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального відділу
Локація	КНП ХОР «ОКЛ»

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Екстремальна медицина» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 221 «Стоматологія».

Опис навчальної дисципліни (анотація) Екстремальна медицина - це клінічна навчальна дисципліна. Вона вивчає способи лікування постраждалих та потерпілих від надзвичайних ситуацій мирного часу на етапах евакуації. Особливість роботи в екстремальних умовах - одночасне надходження значної кількості пошкоджених та або уражених на етапі медичної евакуації та великий обсяг хірургічної роботи, яку необхідно виконати за короткий час. У цих умовах недостатньо знати, як проводити хірургічне втручання, накладати пов'язки, шини і переливати кров. Головна задача організації роботи.

Успіх лікування в значній мірі визначається забезпеченням неперервності і послідовності дій на всіх етапах.

Протягом вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні оволодіти:

- діагностуванням невідкладних станів: за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі та ін.), в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики огляду та дані можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини поставити діагноз;

- проведенням лікувально-евакуаційних заходів: в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення, організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення;

- визначенням тактики надання екстреної медичної допомоги: за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем визначити тактику надання екстреної медичної допомоги;

- наданням екстреної медичної допомоги: за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми, надавати екстрену медичну допомогу

Екстремальна медицина вивчається на шостому році навчання та є вибірковою дисципліною.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є питання організації надання

медичної допомоги пошкодженим і потерпілим на етапах медичної евакуації, діагностики і лікування ушкоджень різної локалізації, уражень отруйними речовинами, струмом, укуси плазунів, комах , утоплення та їх ускладнень.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення освітнього компоненту передбачає попереднє засвоєння освітніх компонентів з медичної біології, нормальної та патологічної анатомії, нормальної та патологічної фізіології, біохімії, мікробіології, пропедевтик хвороб, фармакології та медичної рецептури, епідеміології та принципів доказової медицини, загальної хірургії, терапії, фармакології, травматології.

Пререквізити Вивчення екстремальної медицини ґрунтується на вже отриманих студентами знаннях з медичної та біологічної фізики, біологічної та біоорганічної хімії, фізіології, патоморфологічних дисциплін, топографічної анатомії та топографічної хірургії, загальної хірургії й інтегрується з госпітальною хірургією, дитячою хірургією, нейрохірургією, анестезіологією та реаніматологією, травматологією та ортопедією, військово-польовою хірургією та екстреною та невідкладною медичною допомогою.

Постреквізити_ Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних дисциплін протягом 6 року навчання підготовки до навчання у закладах вищої освіти на програмах третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view?id=2870>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготовка лікаря стоматолога, який здатний організувати та надавати медичну допомогу в екстрених та екстремальних ситуаціях постраждалому/потерпілому на догоспітальному та ранньому госпітальному етапі; оволодіння теоретичними знаннями; засвоєння та відпрацювання практичних навичок з екстреної медичної допомоги.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є:

- сформувати комунікативні та морально-деонтологічні навички медичного фахівця і принципи фахової субординації;
- - визначити основні принципи організації і надання медичної допомоги в екстремальних умовах в Україні;
- - оволодіти навичками діагностики невідкладних станів на місці події у складі бригади екстреної медичної допомоги (лідер, учасник) та відділенні екстреної медичної допомоги багатопрофільної лікарні
- - навчитися розпізнавати невідкладні стани у роботі лікаря-стоматолога амбулаторії загальної практики – сімейної медицини, поліклініки, відділення стаціонару;
- - навчитися визначити протокол з медицини невідкладних станів, який найбільше відповідає симптомам постраждалого (пацієнта);
- - надати екстрену медичну допомогу відповідно до визначеного протоколу з медицини невідкладних станів з виконанням адекватних маніпуляцій.
- - опанувати організаційними принципами надання екстреної медичної допомоги і випадку надзвичайних ситуацій мирного часу;
- - вивчити послідовність дій бригад екстреної медичної допомоги у випадку масових уражень;
- - навчитись проводити медичне сортування постраждалих.

1.2. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.2.1. Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування студентами компетентностей:

- *інтегральні:* здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог
- *загальні:* здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичній діяльності; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність працювати в команді; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя, здатність бути критичним і самокритичним, здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- спеціальні (фахові, предметні): спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані; спроможність діагностувати: визначати невідкладні стани; спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями; спроможність виконувати медичні маніпуляції; спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги; спроможність ведення нормативної медичної документації; спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності. спроможність надавати домедичну допомогу за протоколами екстреної медичної допомоги

1.2.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання:

Курс охоплює основні аспекти підготовки майбутнього лікаря стоматолога. Згідно з програмою підготовки за освітнім компонентом здобувач вищої освіти надбає теоретичні знання, методичну підготовку, практичні уміння і навички з наступних напрямів:

1. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання (за списком 2).

2. Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).

3. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

5. Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).

13. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу

18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень

19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

20. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

21. Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу (за списками 2, 2.1) для різних верств населення та в різних умовах (за списком 6).

23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 4) в умовах обмеженого часу (за списками 6, 7).

1.2.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікативність (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
- робота в команді (реалізується через: метод роботи групах та мозковий штурм під час аналізу клінічних кейсів),
- конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
- тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійної роботи),
- лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

2.1 Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибірковий	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 221 «Стоматологія» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		5-й	
		Семестр	
		9 чи 10-й	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 40	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Другий (магістерський) рівень ОПП ___ Стоматологія	Лекції	
		год.	год
		Практичні, семінарські	
		50 год.	год
		Лабораторні	
		год.	год
		Самостійна робота	
		40 год.	год
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

2.2.1 Лекції

з/п	Назва теми	Кількість годин
		0

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	Всього годин	0		

2.2.3 Практичні заняття

№з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи Навчання	Форми контролю
1	Поняття про надзвичайні ситуації мирного часу.	5	розповідь-пояснення,	Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль
	Організаційна структура та функціонування служби екстреної та невідкладної медичної допомоги. Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі. Алгоритм дій бригади швидкої медичної допомоги дорожньо-транспортній пригоді.	5	презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, ділова, ролева, імітаційна гра,	
3	Первинний огляд постраждалого (DRABCDE).	4	моделювання процесів і ситуацій,	
4	Вторинний огляд	4	метод проєктів,	
5	Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і вентиляції легень (ШВЛ).	4	використання манекенів	
6	Серцево-легенева реанімація.	4	високого рівня	
7	Серцево-легенева реанімація.	4		
8	Невідкладні стани екзогенного характеру. Утоплення. укуси змій. Невідкладна допомога при алергічних реакціях. Анафілактичний шок.	4		
9	Невідкладні стани екзогенного характеру. Термічні та хімічні опіки. Опіки дихальних шляхів. Гіпотермія. Відмороження. Тепловий удар.	4		
10	Невідкладна допомога при травматичних ураженнях. Черепно-мозкова травма. Травма хребта. Травма грудної клітки і органів. Пневмо- і гемоторакс. Тампонада серця. Легенева кровотеча. Травма органів черевної порожнини.	4		
11	Невідкладна допомога при травматичних ураженнях. Пошкодження тазу і тазових органів. Скелетна травма. Політравма. Синдром довготривалого стиснення і розчавлення Зовнішня і внутрішня кровотечі. Травматичний шок. Геморагічний шок.	4		
12	Невідкладні стани екзогенного характеру. Електротравма.	2		
	Залік	2		
	Всього годин практичних занять	50		

2.2.4 Лабораторні заняття

№/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
	Всього годин	0		

2.2.5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Тема 1 “ Організація надання медичної допомоги постраждалим за умов надзвичайних ситуацій та швидкої медичної допомоги в Україні.	5	метод проєктів, демонстрація, презентація	Поточний контроль: самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; реферати; творчі завдання
2.	Тема 2 Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.	5		
3.	Тема 3. Сучасні засоби забезпечення прохідності Дихальних шляхів штучної вентиляції легень (ШВЛ).	5		
4.	Тема 4. Серцево-легенева реанімація.	10		
5.	Тема 5 Невідкладні стани екзогенного характеру. Невідкладна допомога при травматичних ураженнях.	15		
Всього годин		40		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

За результатами засвоєння кожного практичного заняття виставляється оцінка з використанням 4-бальної системи. Враховується середній бал, який переводиться у бали за шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Завдання з дисципліни, які охоплюють зміст навчального матеріалу підсумкового заняття відповідно до програми навчальної дисципліни у системі MOODLE та або письмова контрольна робота з 5 питань. Критерій оцінювання.

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу, який включає наступне:

Завдання з дисципліни, які охоплюють зміст навчального матеріалу підсумкового заняття відповідно до програми навчальної дисципліни у системі MOODLE та або письмова контрольна робота з 5 питань. Критерій оцінювання – **90%** вірно вирішених завдань; «склав» або «не склав».

Питання до заліку:

1. Надзвичайні ситуації. Визначення поняття, класифікація за причинами виникнення та рівнями реагування.
2. Медичне сортування. Види та завдання.
3. Сортувальна бригада. Склад та порядок роботи. Сортувальні ознаки.
4. Мета і порядок дій бригад ШМД у осередку масового ураження. Взаємодія з рятувальними службами. Зв'язок з базою.
5. Організація зони медичного сортування, зони надання медичної допомоги (медичного пункту) і зони транспорту (евакуації).
6. Первинне медичне сортування за системою START дорослих і системою Jump START- дітей.
7. Вторинне медичне сортування у медичному пункті (за шкалами ГЛАЗГО, артеріального тиску та частоти дихання).
8. Особливості надання невідкладної допомоги постраждалим при масових ураженнях.
9. Особливості організації надання медичної допомоги постраждалим у осередках хімічного, радіаційного та біологічного ураження.
10. Роль територіальних центрів ЕМДМК у забезпеченні надання медичної допомоги постраждалим при надзвичайних ситуаціях.
11. Роль відділень невідкладної медичної допомоги („Emergency Department“) багатопрофільних лікарень в оптимізації надання медичної допомоги постраждалим при масових ураженнях.
12. Організаційна структура, основні завдання та функції станції, підстанції та відділення швидкої медичної допомоги.
13. Основні завдання, функції, права та відповідальність БШМД.
14. Основні завдання, функції, права та відповідальність лікаря, фельдшера (медичної сестри) станції (відділення) швидкої медичної допомоги.
15. Основні завдання, функції, права та відповідальність старшого чергового медичного працівника та старшого лікаря станції швидкої медичної допомоги.
16. Поняття про відділ госпіталізації, консультативно-інформаційну службу, пункт поповнення виїзних бригад та консультативний телеметричний центр станції швидкої медичної допомоги.
17. Табелі обмундирування працівників станції швидкої медичної допомоги та пункту (відділення) невідкладної медичної допомоги.
18. Оснащення виїзної БШМД.
19. Поняття про пункт (відділення) невідкладної медичної допомоги для дорослого населення, для дитячого населення..
20. Основні завдання, функції, права та відповідальність лікаря виїзної бригади пункту (відділення) невідкладної медичної допомоги для дорослого населення.
21. Основні завдання, функції, права та відповідальність лікаря-педіатра виїзної бригади пункту (відділення) невідкладної медичної допомоги для дитячого населення.

22. Оснащення пункту (відділення) невідкладної медичної допомоги для дорослого та дитячого населення.
23. Оснащення бригади пункту (відділення) невідкладної медичної допомоги для дорослого і для дитячого населення.
24. Мета, етичні, деонтологічні і юридичні аспекти надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному етапі.
25. Огляд місця пригоди, забезпечення особистої безпеки і безпеки постраждалого, наближення до постраждалого.
26. Робота членів реанімаційної бригади в команді.
27. Первинний огляд постраждалого за алгоритмом DRCABDE.
28. Вторинний огляд постраждалого.
29. Зв'язок бригади з основною базою, доповідь про клінічну ситуацію.
30. Довенний доступ, ЕКГ-моніторування, пульсоксиметрія, вимірювання артеріального тиску, глюкометрія, оцінка реакції зіниць постраждалого на світло.
31. Оцінка свідомості хворих і постраждалих за шкалою ГЛАЗГО.
32. Особливості транспортування хворих і постраждалих.
33. Порядок дій виїзної бригади швидкої медичної допомоги на місці події.
34. Патогенез, клініка, діагностика і лікування обструкції дихальних шляхів.
35. Забезпечення прохідності дихальних шляхів постраждалого.
36. Ревізія і очищення ротової порожнини ручним і апаратним способами. Застосування орофарингеальної трубки, вентиляція легень пацієнта через маску з використанням ручного апарата для штучної вентиляції легень (Амбу), подання кисню.
37. Застосування назофарингеальної трубки.
38. Показання і техніка інтубації пацієнта.
39. Застосування альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски, ларингеальної трубки, комбіт'юба.
40. Прийом Геймліха.
41. Показання і техніка конікопункції.
42. Штучна вентиляція легень за допомогою апаратних методів.
43. Діагностика раптової смерті.
44. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків, шлуночковій тахікардії, безпульсовій електричній активності, асистолії.
45. Діагностика причин зупинки серця, які можна усунути.
46. Техніка експрес-реєстрації ЕКГ під час реанімації.
47. Техніка дефібриляції.
48. Техніка непрямого масажу серця.
49. Показання і техніка прямого масажу серця.
50. Медикаментозна корекція можливих причин зупинки серця.
51. Післяреанімаційна підтримка.
52. Невідкладна допомога при утопленні.
53. Невідкладна допомога при тепловому ударі.
54. Невідкладна допомога при термічних і хімічних опіках.
55. Невідкладна допомога при опіках дихальних шляхів.
56. Невідкладна допомога при гіпотермії та відмороженні.
57. Невідкладна допомога при електротравмі.
58. Невідкладна допомога при укусах змій.
59. Невідкладна допомога при алергічних реакціях.
60. Невідкладна допомога при анафілактичному шоці.
61. Невідкладна допомога при черепно-мозковій травмі.

62. Діагностика і лікувальна тактика при травмах хребта.
63. Діагностика і лікувальна тактика при травмах грудної клітки і органів грудної порожнини.
64. Діагностика і лікувальна тактика при пневмо- і гемотораксі.
65. Невідкладна допомога при тампонаді серця.
66. Невідкладна допомога при легеневої кровотечі.
67. Діагностика і лікувальна тактика при травмах органів черевної порожнини.
68. Діагностика і лікувальна тактика при пошкодженнях тазу і тазових органів.
69. Діагностика і лікувальна тактика при скелетній травмі.
70. Діагностика і лікувальна тактика при політравмі.
71. Діагностика і лікувальна тактика при синдромі довготривалого стиснення і розчавлення.
72. Невідкладна допомога при зовнішній і внутрішній кровотечах.
73. Діагностика і лікувальна тактика при травматичному шоці.
74. Діагностика і лікувальна тактика при геморагічному шоці.
75. Алгоритм дій бригади швидкої медичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді.

Контрольні питання

1. Медичне сортування, евакуація постраждалих.
2. Травматичний шок як перший період травматичної хвороби. Ступені тяжкості шоку.
3. Травматична хвороба. Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивної інфузійної терапії.
4. Ускладнення травматичної хвороби: респіраторний дістресс-синдром, ДВЗ-синдром, жирова емболія, первинна і вторинна поліорганна недостатність. Тактика лікування.
5. Невідкладна допомога при утопленні.
6. Невідкладна допомога при тепловому ударі.
7. Невідкладна допомога при термічних і хімічних опіках.
8. Невідкладна допомога при опіках дихальних шляхів.
9. Невідкладна допомога при гіпотермії та відмороженні.
10. Невідкладна допомога при електротравмі.
11. Невідкладна допомога при укусах змій.
12. Невідкладна допомога при алергічних реакціях.
13. Невідкладна допомога при анафілактичному шоці.
14. Невідкладна допомога при черепно-мозковій травмі. Діагностика і лікувальна тактика при травмах хребта.
15. Діагностика і лікувальна тактика при травмах грудної клітки і органів грудної порожнини.
16. Діагностика і лікувальна тактика при пневмо- і гемотораксі.
17. Невідкладна допомога при тампонаді серця.
18. Невідкладна допомога при легеневої кровотечі.
19. Діагностика і лікувальна тактика при травмах органів черевної порожнини.
20. Діагностика і лікувальна тактика при пошкодженнях тазу і тазових органів.
21. Діагностика і лікувальна тактика при скелетній травмі.
22. Діагностика і лікувальна тактика при політравмі.
23. Діагностика і лікувальна тактика при синдромі довготривалого стиснення і розчавлення.
24. Невідкладна допомога при зовнішній і внутрішній кровотечах.
25. Діагностика і лікувальна тактика при травматичному шоці.
26. Діагностика і лікувальна тактика при геморагічному шоці.
27. Алгоритм дій бригади швидкої медичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді.

Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні):

1. Медичне сортування. Види та завдання.
2. Сортувальна бригада. Склад та порядок роботи. Сортувальні ознаки.
3. Мета і порядок дій бригад ШМД у осередку масового ураження. Взаємодія з рятувальними службами. Зв'язок з базою.
4. Організація зони медичного сортування, зони надання медичної допомоги (медичного пункту) і зони транспорту (евакуації).
5. Первинне медичне сортування за системою START дорослих і системою Jump START- дітей.
6. Вторинне медичне сортування у медичному пункті (за шкалами ГЛАЗГО, артеріального тиску та частоти дихання).
7. Особливості надання невідкладної допомоги постраждалим при масових ураженнях.
8. Особливості організації надання медичної допомоги постраждалим у осередках хімічного, радіаційного та біологічного ураження.
9. Роль територіальних центрів ЕМДМК у забезпеченні надання медичної допомоги постраждалим при надзвичайних ситуаціях.
10. Роль відділень невідкладної медичної допомоги („Emergency Department“) багатoproфільних лікарень в оптимізації надання медичної допомоги постраждалим при масових ураженнях.
11. Організаційна структура, основні завдання та функції станції, підстанції та відділення швидкої медичної допомоги. Табелі обмундирування працівників станції швидкої медичної допомогита пункту (відділення) невідкладної медичної допомоги.
12. Оснащення виїзної БШМД.
13. Поняття про пункт (відділення) невідкладної медичної допомоги для дорослого населення, для дитячого населення..
14. Показання і техніка конікопункції.
15. Штучна вентиляція легень за допомогою апаратних методів.
16. Медикаментозна корекція можливих причин зупинки серця.
17. Післяреанімаційна підтримка.
18. Невідкладна допомога при утопленні.
19. Невідкладна допомога при тепловому ударі.
20. Невідкладна допомога при термічних і хімічних опіках.
21. Невідкладна допомога при опіках дихальних шляхів.
22. Невідкладна допомога при гіпотермії та відмороженні.
23. Невідкладна допомога при електротравмі.
24. Невідкладна допомога при укусах змій.
25. Невідкладна допомога при алергічних реакціях.
26. Невідкладна допомога при анафілактичному шоці.
27. Невідкладна допомога при черепно-мозковій травмі.
28. Діагностика і лікувальна тактика при травмах хребта.
29. Діагностика і лікувальна тактика при травмах грудної клітки і органів грудної порожнини.
30. Діагностика і лікувальна тактика при пневмо- і гемотораксі.
31. Невідкладна допомога при тампонаді серця.
32. Невідкладна допомога при легеневій кровотечі.
33. Діагностика і лікувальна тактика при травмах органів черевної порожнини.
34. Діагностика і лікувальна тактика при пошкодженнях тазу і тазових органів.
35. Діагностика і лікувальна тактика при скелетній травмі.
36. Діагностика і лікувальна тактика при політравмі.

37. Діагностика і лікувальна тактика при синдромі довготривалого стиснення і розчавлення.
38. Невідкладна допомога при зовнішній і внутрішній кровотечах.
39. Діагностика і лікувальна тактика при травматичному шоці.
40. Діагностика і лікувальна тактика при геморагічному шоці.
41. Алгоритм дій бригади швидкої медичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді.

Правила оскарження оцінки

Правила оскарження оцінки: якщо студент не згодний з оцінкою Він чи Вона можуть перескласти дисципліну комісії. Якщо студент не зможе відповісти на запитання комісії, його оцінка може бути знижена.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про вакцинацію проти дифтерії, результатів обстеження на напруження імунітету за кором (або відмітка про вакцинацію), або іншими інфекційними захворюваннями згідно поточної епідемічної ситуації.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контактуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою. Студент може заробити додаткові бали за участь у написанні тез чи підготуванні реферату та його захисту на занятті (2 бали), активну участь у обговоренні тем (1 бал за тему). Загалом не більше 10 балів за дисципліну.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України

«Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України

«Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та

роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умов належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Техніка безпеки. Заняття за умов карантину будуть проведені у дистанційному форматі. Відпрацювання практичних навичок проводити за умов дозволу адміністрації університету з дотриманням маскового режиму, соціальної дистанції, наявності рукавичок.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Екстрена та невідкладна медична допомога в запитаннях і відповідях : навчальний посібник / М. І. Швед [та ін.] ; ред. М. І. Швед. - Тернопіль : Укрмедкн., 2018. - 311 с. : табл. - Бібліогр.: с. 306-311. - Шифр ННМБУ: В- 9762.

2. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник для підготовки фахівців першого (освітньо-професійного) рівня, галузь знань

3 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1курс) (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. – Київ : ІДУЦЗ, 2018. – 216 с.

3. Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій: (Практичний посібник) Волянський П. Б., Гур'єв С. О., Долгий М. Л., Дрозденко Н. В., Іскра Н. І., Макаренко А. М., Стрюк М. П., Терент'єва А. В. Х.: Панов А. М., Київ - 2016. – 151 с.

4. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій: підручник за ред. М.А. Андрейчина. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 320 с.

5. Наказ директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України від 24.02.2017 №3 «Про затвердження Тимчасового порядку організації надання невідкладної (екстреної) медичної допомоги у Збройних Силах України».

6. Политравма: хірургія, травматологія, анестезіологія, інтенсивна терапія /Под ред. Ф.С. Глумчера, П.Д. Фомина, Е.Г. Педаченко и др.. – К.: ВСИ “Медицина”, 2012. – 736 с.

7. Медицина катастроф / І.В. Кочін, Г.О. Черняков, П.І. Сидоренко: за ред. І.В. Кочіна. – К.: Здоров'я, 2008. – 724 с.

Допоміжна

Екстрена медична допомога (гострі серцеві стани) /Г.Г. Рошнін, О.М. Пархоменко, В.О. Крилюк та ін: за ред. Г.Г. Рошніна. – К.: ТОВ “НВП “Інтерсервіс”, 2011. – 159 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20160223_0121.html.
2. http://5ka.at.ua/load/medicina_ta_zdorov_39_ja/persha_domedichna_dopomoga_vumovakh_nadzvichajnikh_situacijakh_pri_opikakh_obmorozhenni_udushenni_referat/37-1-0-20950
3. www.mil-surgery.com/lections.php

8. ІНШЕ

Тема 1 **«Організація надання медичної допомоги постраждалим у надзвичайних ситуаціях в Україні».**

Поняття про надзвичайні ситуації мирного часу. Медико-тактична характеристика осередків природних і техногенних надзвичайних ситуацій.

Взаємодія з рятувальними службами. Організація зони медичного сортування, зони надання медичної допомоги (медичного пункту) і зони транспорту (евакуації). Первинне медичне сортування за системою START дорослих і системою Jump START дітей. Особливості організації медичної допомоги у осередках хімічного, радіаційного та біологічного ураження. Поняття про спеціалізовані бригади постійної готовності другої черги, мобільні польові бригади, їх формування і завдання.

Організаційна структура, основні завдання та функції станції, підстанції та відділення швидкої медичної допомоги. Основні завдання, функції, права та відповідальність бригади швидкої медичної допомоги, лікаря, фельдшера (медичної сестри) станції (відділення) швидкої медичної допомоги, старшого чергового медичного працівника та старшого лікаря станції швидкої медичної допомоги. Поняття про відділ госпіталізації, консультативно-інформаційну службу, пункт поповнення виїзних бригад та консультативний телеметричний центр станції швидкої медичної допомоги. Табелі обмундирування працівників станції швидкої медичної допомоги та пункту (відділення) невідкладної медичної допомоги. Оснащення виїзної бригади швидкої медичної допомоги.

Тема 2 **Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.**

Мета, етичні, деонтологічні і юридичні аспекти невідкладної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі. Огляд місця надзвичайної ситуації, забезпечення особистої безпеки медичного персоналу та безпеки постраждалого, наближення до постраждалого. Робота членів реанімаційної бригади в команді. Первинний огляд постраждалого (DRABCDE – визначення прохідності дихальних шляхів з іммобілізацією голови та шийного відділу хребта, оцінка дихання, кровообігу, контроль профузної кровотечі, інгаляція кисню). Прийняття рішення щодо необхідності вторинного огляду постраждалого, його швидкого завантаження і транспортування („Load and Go“), місцевого обстеження. Категорії постраждалих, які підлягають вторинному огляду, швидкому завантаженню і транспортуванню та місцевому обстеженню. Вторинний огляд (огляд постраждалого „з голови до п’ят“, збір анамнезу, скарги, алергічні реакції, медикаментозне лікування, перенесені захворювання, останнє вживання їжі, імунізація проти правця, вживання алкоголю, з’ясування обставин, при яких сталось ураження). Зв’язок бригади з основною базою, доповідь про клінічну ситуацію. Довенний доступ, ЕКГ-моніторинг, пульсоксиметрія, вимірювання артеріального тиску, глюкометрія, оцінка реакції зіниць на світло у постраждалого. Оцінка свідомості за шкалою ГЛАЗГО. Особливості транспортування хворих і постраждалих (укладання на щит, м’які носі, носі-крісло, одягання шийного комірця, іммобілізаційного жилету). Обов’язкові дії виїзної бригади швидкої медичної допомоги на місці події.

Тема 3 Сучасні засоби забезпечення прохідності дихальних шляхів і штучної вентиляції легень (ШВЛ).

Патогенез, клініка, діагностика і лікування обструкції дихальних шляхів. Забезпечення прохідності дихальних шляхів шляхом закидання голови назад або висунання нижньої щелепи вперед. Ревізія і очищення

ротової порожнини ручним і апаратним способами. Застосування орофарингеальної трубки, вентиляція легень постраждалого через маску з використанням ручного апарата для штучної вентиляції легень (Амбу), подання кисню. Застосування назофарингеальної трубки. Показання і техніка інтубації постраждалого. Застосування альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски, ларингеальної трубки, комбіт'юба. Прийом Геймліха. Показання і техніка конікопункції. Штучна вентиляція легень за допомогою апаратних методів.

Тема 4 Серцево-легенева реанімація.

Діагностика раптової смерті. Класифікація і оцінка серцевого ритму. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків, шлуночкової тахікардії, безпульсовій електричній активності, асистолії. Діагностика причин зупинки серця, які можна усунути – чотири „Г“: гіпоксія, гіповолемія, гіпер/гіпокаліємія, гіпомагнійемія, ацидоз, гіпотермія; чотири „Т“: tension (напружений) пневмоторакс, тампонада серця, тромбемболія, токсичне передозування. Техніка експрес-реєстрації ЕКГ під час реанімації. Техніка дефібриляції. Техніка непрямого масажу серця. Показання і техніка прямого масажу серця. Медикаментозна корекція можливих причин зупинки серця. Післяреанімаційна підтримка.

Тема 5 Невідкладні стани екзогенного характеру. Невідкладна допомога при травматичних ураженнях.

Утоплення. Тепловий удар. Термічні та хімічні опіки. Опіки дихальних шляхів. Гіпотермія. Відмороження. Електротравма. Укуси змій. Невідкладна допомога при алергічних реакціях. Анафілактичний шок.

Черепно-мозкова травма. Травма хребта. Травма грудної клітки і органів. Пневмо- і гемоторакс. Тампонада серця. Легенева кровотеча. Травма органів черевної порожнини. Пошкодження тазу і тазових органів. Скелетна травма. Політравма. Синдром довготривалого стиснення і розчавлення. Зовнішня і внутрішня кровотечі. Травматичний шок. Геморагічний шок. Алгоритм дій бригади швидкої медичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді.